

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

DE || LIBERTATE || CHRISTIANA ||

Lensaeus, Johannes

Antverpiae, 1590

Pwooemivm.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46059](#)

DE
CHRISTIANA
LIBERTATE
LIBER DVODECIMVS.

PROEMIVM.

VÆRVNT atque exoptant, hac ætate, multi religionis libertatem: eamque vel impetrare, supplicando; vel obtinere, fallendo; vel etiam cogendo extorquere nituntur. Quibus alij respondent, nullam religionis in Republica bene instituta, libertatem esse cōuenire. quin potius, quod libertatē vocent, nihil id esse aliud, quam impiè & perditè, cùm sentiendi & loquendi, tū etiam agendi viuendique licentiam. Ac recte id quidem illi, verissimeque respondent: quoniam ad id quod intelligent isti eo nomine libertatis, atque ad rem ipsam quam flagitant, prudenter attendunt. Alioqui & sermo ipse & sensus, quo libertas religionis seu libertas Catholica dicitur, apud Tertullianum, & Hilarium, & Optatum, & Leonem Pontificem, aliasque subinde repetitur auctores, & reuera existit probanda aliqua atque optabilis religionis libertas, quando recte accipitur. Quæ, cùm in primis ad libertatem pertinet Christianam, ne turbetur atque auferatur factiorum conatibus, id omni cura prouidentiaque caudum est. Sed de ea quid sit, primò videbimus: deinde, quid hoc nomine intelligent hodie non pauci, quibusque id nitatur fundamentis, & an sit pectenibus annuendum, passimque in Republica Christiana conce-

*Apologet. 23.
Ad Constant.
Imper.
Lib. i contra
Fay. Epist. 26.
ad Tucl. evan.
Augustam.*

concedendum. Postremò, argumenta complura, quæ
falsæ libertatis patrōni studiosissimè coaceruant,
quanta poterimus perspicuitate dissoluemus.

CAPUT I.

Nullam esse sine veritate religionis libertatem.

CV m igitur verissimè scriptum sit, quod ex ipso
veritatis fonte manauit, eum qui peccatum fa-
ciat, seruum esse peccati: dubium relinqui non potest;
quin misera quædam seruitus sit, ignoratio veritatis.
Nisi enim & ignorantia peccatum esset, non dicereunt
Psal. 78.
Rom. 2.
I & Psal. 32.
*Canticone se-
cuenda*
per Prophetam: Effunde iram tuam in gentes quæ
non nouerunt, & in regna quæ nomen tuum non in-
uocauerunt. Non idem etiam ad eum modum pre-
retor: Delicta iuuentutis meæ & ignorantias meas ne
memineris. Propterea quoque beatus Gentium Apo-
stolus pronunciat, eos qui sine lege peccauerunt, sine
lege perituros: quod eos excusare non posset legi
ignoratio, qua in eis qui intelligere noluerunt, quem-
admodum ait diuus Augustinus, sine dubitatione pe-
ccatum est. Peccatum ergo, cùm sit veritatis ignoratio,
statuendum est, non modò propter concupiscentie
regnum, quempiam seruum esse peccati; verùm etiam
propterea quod ignarus salutiferae veritatis, noriis ca-
toribus, voluntarius tam en ac libens, implicatur; qui
bus velut catenis à diabolo captiuus tenetur, ad ipsius
voluntatem. Idcirco enim doctrinæ dæmoniorum
Paulo vocantur, quod & ab illis tradatur auctoribus
& per eas infelices hominum animos sibi subiugent
planeque in suam redigant seruitutem. sublata quippe
veri notitia, tanquam extinctis luminibus, & oce-
lis eritis, regit hominem diabolus, tenebrarum pro-
pterea princeps appellatus, quoque libuetit, impello
sibiique penitus seruire cogit. Quod in ipsa quidem